

УДК 338.24

Юзик В.С.¹

Гурова Д.Д.²

¹ студ. гр. МТЕ-119сп НУ «Запорізька політехніка»,

² канд. геогр. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

РЕЙТИНГ ПАСПОРТІВ СВІТУ ЯК ОДИН З ПРИНЦИПІВ ТУРИСТСЬКИХ ФОРМАЛЬНОСТЕЙ

Рейтинг паспортів світу заснований на даних Міжнародної асоціації повітряного транспорту (IATA), яка веде найбільшу в світі базу даних туристичної інформації, і доповнюється дослідженнями Henley & Partners. Рейтинг Henley Passport Index ранжирує всі паспорти світу відповідно до кількості країн, куди їх власники можуть в'їжджати без попереднього отримання візи.

Найсильніший паспорт світу в 2020 році – японський. Країна утримує першу позицію в рейтингу Henley & Partners вже третій рік поспіль. Громадяни Японії можуть вільно подорожувати в 191 країну, без попереднього отримання візи.

Найсильніші паспорта світу за версією Henley Passport Index в 2020 році: Японія – 191; Сінгапур – 190; Південна Корея, Німеччина – 189; Італія, Фінляндія – 188; Іспанія, Люксембург, Данія – 187; Швеція, Франція – 186; Швейцарія, Португалія, Нідерланди, Ірландія, Австрія – 185; США, Великобританія, Норвегія, Греція, Бельгія – 184; Нова Зеландія, Мальта, Чехія, Канада, Австралія – 183; Словаччина, Литва, Угорщина – 181.

Великобританія і США продовжують неухильно знижуватися в рейтингу з 2015 року і опустилися ще на дві позиції з шостого на восьме місце.

За минулий рік країни Близького Сходу домоглися значних успіхів: ОАЕ і Саудівська Аравія піднялися на чотири позиції. ОАЕ займають 18-е місце з можливістю безвізового відвідування 171 країни. Саудівська Аравія – на 66-му місці, її паспорт надає свободу пересування тільки в 77 країн.

Крістіан Келін, голова Henley & Partners, коментує результати індексу: «Домінування азійських країн – явний аргумент на користь політики відкритих дверей і взаємовигідних торгових угод. За останні кілька років ми стали свідками того, як світ адаптується до мобільності як постійної умови глобального життя. Останні рейтинги показують, що країни, які сприймають цю реальність, процвітають, і їх громадяни користуються безліччю переваг сильного паспорта».

Замикають рейтинг паспорта Сирії, Іраку та Афганістану, громадяни цих країн можуть вільно відвідувати лише 29, 28 або 26 країн відповідно. Цікаво, що різниця між показниками паспортів Японії і Афганістану досягла 165 пунктів – це найбільша різниця між першим і останнім місцями за всю 15-річну історію індексу.

Країни з програмами отримання громадянства через інвестиції продовжують зміцнювати свої позиції в індексі. Наприклад, Мальта знаходиться на 9-му місці, маючи безвізовий доступ до 183 країн, Кіпр – на 16-му місці (174 країни). Чорногорія залишається на 46-му місці з показником 124 безвізових напрямків.

Експерти Henley & Partners виявили, що існує кореляція між свободою пересування і свободою інвестицій, політичними свободами, а також особистою свободою людини.

За підсумками 2019 року Україна втратила дві позиції в рейтингу паспортів світу і перемістилася з 41-го на 43-є місце. Водночас українці так само можуть відвідувати без візи 128 країн. За рік Україна отримала безвізовий доступ до Бахрейну і Саудівської Аравії, але одночасно втратила «безвіз» з Беніном і Джибуті.